

การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 3
สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
ร่วมกับการสะท้อนคิด*

THE DEVELOPMENT OF COMPETENCY-BASED LEARNING
MANAGEMENT SKILLS OF THIRD-YEAR PHYSICAL EDUCATION
STUDENTS IN FACULTY OF EDUCATION, PHETCHABURI RAJABHAT
UNIVERSITY THROUGH THE COMPETENCY-BASED LEARNING WITH
REFLECTION INSTRUCTIONAL APPROACH

ยุพิน ยืนยง¹, พีชานิกา เพชรสังข์² และ ปญญา ทองนิล³

Yupin Yuenyong¹, Peechanika Pechthsung² and PanYa Thongnin³

¹⁻³คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

¹⁻³Faculty of Education, Phetchaburi Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: peechanika.pec@mail.pbru.ac.th

วันที่รับบทความ : 7 มิถุนายน 2568; วันแก้ไขบทความ 10 สิงหาคม 2568; วันตอบรับบทความ : 12 สิงหาคม 2568

Received 7 June 2025; Revised 10 August 2025; Accepted 12 August 2025

Citation:

* ยุพิน ยืนยง, พีชานิกา เพชรสังข์ และ ปญญา ทองนิล. (2568). การพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม, 3(4), 723-737.

Yupin Yuenyong, Peechanika Pechthsung and PanYa Thongnin. (2025). The Development Of Competency-Based Learning Management Skills Of Third-Year Physical Education Students In Faculty Of Education, Phetchaburi Rajabhat University Through The Competency-Based Learning With Reflection Instructional Approach. Journal of Interdisciplinary Social Development, 3(4), 723-737.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยชั้นเรียน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่เรียนรู้ โดยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และเพื่อสะท้อนความคิดเห็นของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่เรียนรู้ ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิดในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จำนวน 20 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และแบบสอบถามความคิดเห็น และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ข้อความ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่เรียนรู้โดยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.89) และ 2) ระดับความคิดเห็นต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิดในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4.88)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ, พลศึกษา, การสะท้อนคิด

Abstract

This classroom research aimed to study the competency-based learning management skills of third-year students majoring in Physical Education, Faculty of Education in Phetchaburi Rajabhat University who were enrolled in the “Competency-Based Learning Management” course during the first semester of

the academic year 2024. The students were taught through competency-based instructional methods combined with reflective thinking. The objectives were twofold: (1) to examine the students' competency-based learning management skills developed through the instructional approach and (2) to reflect the students' opinions toward this integrated instructional method. The sample group consisted of 20 third-year Physical Education students who registered for the course. Data were collected using a learning management plan based on competency-based learning and reflective thinking, a competency-based learning management skills assessment form (5-point rating scale), and a student opinion questionnaire. Data were analyzed using basic statistics, including mean and standard deviation, as well as content analysis using text analysis techniques.

The findings revealed that 1) the overall competency-based learning management skills of the students were at the highest level, with a mean score of 4.89 and the students' overall opinions toward the competency-based instruction combined with reflective thinking were also at the highest level, with a mean score of 4.88 But Qualitative reflections indicated that this instructional method provided students with meaningful learning experiences that could be practically applied in real teaching.

Keywords: Competency-Based Learning Management, Physical Education, Reflective Thinking

บทนำ

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน แนวโน้มของการพัฒนาผู้เรียนได้เปลี่ยนจากการถ่ายทอดความรู้แบบเนื้อหาเป็นหลัก ไปสู่การเน้นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนในลักษณะที่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (Competency-Based Learning) ที่ให้ความสำคัญกับการผสมผสานความรู้ ทักษะ และเจตคติ เพื่อสร้างสมรรถนะที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ณัฐชยา กลั่นบุศย์, 2565) การเรียนรู้รูปแบบนี้เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเน้นผลลัพธ์ของการเรียนรู้เป็นสำคัญ

ซึ่งเหมาะสมกับการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาครู ที่จำเป็นต้องพัฒนาทักษะทั้งด้านทฤษฎี และปฏิบัติไปพร้อมกัน

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนให้สอดคล้องกับแนวทางฐานสมรรถนะ ยังคงเป็นความท้าทายของสถานศึกษาหลายแห่ง โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา ที่พบว่า นักศึกษาจำนวนมากยังขาดทักษะในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ วางแผนการสอน และสะท้อนผลการปฏิบัติของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ (วาสนา กาญจนมยุร, 2566) ปัญหานี้สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนานักศึกษาครูในยุคใหม่จำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ควบคู่กับการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การวิจัยของอุไรวรรณ รัตนพันธ์ (2566) ยังแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสะท้อนคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างลึกซึ้ง จะช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ และการพัฒนากลยุทธ์ในการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายวิชาวิชาชีพครู ซึ่งต้องการทั้งความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการปฏิบัติอย่างครอบคลุม โดยการสะท้อนคิด (Reflective Practice) จึงมีบทบาทสำคัญในการศึกษาวิชาชีพครู โดยช่วยให้นักศึกษาครูสามารถวิเคราะห์การสอนของตนเอง ประเมินผล และปรับปรุงวิธีการอย่างมีระบบ ซึ่งงานวิจัยของพรพรรณ พิศเพ็ง (2565) ระบุว่า การฝึกการสะท้อนคิดในบริบทการสอนแบบลงมือปฏิบัติ จะช่วยให้นักศึกษาเกิดความตระหนักรู้ในตนเอง และพัฒนาความมั่นใจในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นกิจกรรมลงมือปฏิบัติ (active learning) ผสมผสานกับการสะท้อนคิด จะยิ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง สามารถวิเคราะห์ข้อดีข้อด้อย และพัฒนาแผนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสนับสนุนข้อค้นพบจากงานวิจัยของณัฐชยา กลั่นบุศย์ (2565) ที่เสนอว่า การเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะควรควบคู่กับกระบวนการสะท้อนคิดในทุกขั้นตอน เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถที่สามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในสถานการณ์การสอนจริง ทางคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้ตระหนักถึงความสำคัญนี้ จึงได้พัฒนารายวิชา การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการออกแบบและจัดการการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด ดังนั้น การวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากจะช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะของความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และพัฒนา นักศึกษาครูให้สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชา พลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่เรียนรู้ โดยวิธีการจัดการเรียนการสอน แบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ
2. เพื่อสะท้อนความคิดเห็น ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่เรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิดในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดหลักและทฤษฎีการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (Competency-Based Learning)

การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นแนวคิดสำคัญที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถอย่างแท้จริง โดยมุ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้เป็นหลัก มากกว่าการจับเนื้อหาหรือ จำนวนชั่วโมงเรียน แนวทางนี้ออกแบบโดยให้ผู้เรียนสามารถก้าวหน้าเมื่อสามารถแสดงให้เห็น ถึงสมรรถนะ ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสมรรถนะนั้นประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และ เจตคติ (Attitudes) ในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยหลักการสำคัญของการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ได้แก่ การมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ที่วัดได้ การประเมินตามสมรรถนะที่สามารถแสดงออกอย่างเป็นรูปธรรม การเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นตาม ศักยภาพของผู้เรียน การผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเจตคติ อย่างสอดคล้อง จาก การศึกษางานวิจัยของ Tsangaridou และ Matsouka (2023) พบว่า แนวทางนี้ช่วยส่งเสริม การพัฒนาทักษะอ่อน (Soft Skills) และสมรรถนะวิชาชีพของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะในบริบทของการศึกษาวิชาชีพครู ซึ่งต้องการความสามารถหลากหลายทั้งด้านทฤษฎี และการปฏิบัติ

แนวทางการสะท้อนคิด (Reflective Practice)

การสะท้อนคิดเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์การปฏิบัติงานของตนเอง ทบทวนผลลัพธ์ และพัฒนาความเข้าใจเชิงลึกต่อกระบวนการเรียนรู้ที่ตนมีส่วนร่วม ทฤษฎีการสะท้อนคิดได้รับการอธิบายไว้หลากหลายรูปแบบ โดยทั่วไปสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ การสะท้อนคิดเชิงพรรณนา (Descriptive Reflection) การสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Reflection) และการสะท้อนคิดร่วมกัน (Collaborative Reflection) จากการศึกษางานวิจัยของ Ovens และ Fletcher (2013) ระบุว่า การฝึกสะท้อนคิดอย่างเป็นระบบช่วยให้นักศึกษาครูเข้าใจบทบาทของตนเองในห้องเรียนได้ดีขึ้น พัฒนาการคิดเชิงวิพากษ์ และมีความสามารถในการปรับปรุงวิธีการสอนได้อย่างต่อเนื่อง ขณะที่ Casey และ Quennerstedt (2024) เน้นว่า การสะท้อนคิดในบริบทของการศึกษาพลศึกษา ยังส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมายและพัฒนาความตระหนักรู้ทางวิชาชีพอย่างลึกซึ้ง

การประยุกต์ใช้แนวทางการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและแนวทางการสะท้อนคิด

กระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมเป็นขั้นตอน 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ ขั้นที่ 2 การเรียนรู้ร่วมกัน ขั้นที่ 3 การออกแบบแผนการสอน ขั้นที่ 4 การสอนจำลอง (Micro Teaching) ขั้นที่ 5 การพัฒนานวัตกรรม ขั้นที่ 6 การสะท้อนคิด และขั้นที่ 7 การประเมินและปรับปรุง โดยกระบวนการเรียนรู้ทั้ง 7 ขั้นนี้ พบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Harvey และ Light (2020) ที่ระบุว่า การจัดกิจกรรมที่เน้นความร่วมมือการปฏิบัติจริง และการสะท้อนคิดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางวิชาชีพ และมีความมั่นใจในการเป็นครูมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือ คณาจารย์ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 20 คน

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยชั้นเรียนใช้วิธีวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบกลุ่มเดียววัดครั้งหลัง (One Group Posttest Design) กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชา การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จำนวน 20 คน โดยดำเนินการตามกระบวนการ

ขั้นที่ 1 วางแผน โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยการสนทนากลุ่มเพื่อนำข้อมูลมาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด และพัฒนาเครื่องมือวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และแบบสอบถามความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 ทดลองสอน โดยดำเนินการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ โดยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด ที่มีกระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้น ได้แก่ ขั้น 1 การกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ ขั้น 2 การเรียนรู้ร่วมกัน ขั้น 3 การออกแบบแผนการสอน ขั้น 4 การสอนจำลอง ขั้น 5 การพัฒนานวัตกรรม ขั้น 6 การสะท้อนคิด และขั้น 7 การประเมินและปรับปรุง จำนวน 12 แผน

ขั้นที่ 3 สังเกต โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้น ผ่านผลงานแผนการจัดการเรียนรู้ และประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะหลังเรียน

ขั้นที่ 4 สะท้อนผล โดยวิเคราะห์ผลบันทึกการสะท้อนคิดรายบุคคลจากการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ก่อนและหลังเรียนใน 12 แผน เพื่อปรับปรุงผลงานแผนการสอนและความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด 2) แบบประเมินทักษะ

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด จำนวน 12 แผน ที่มีกระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้น ได้แก่ ขั้น 1 การกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ ขั้น 2 การเรียนรู้ร่วมกัน ขั้น 3 การออกแบบแผนการสอน ขั้น 4 การสอนจำลอง ขั้น 5 การพัฒนานวัตกรรม ขั้น 6 การสะท้อนคิด และขั้น 7 การประเมินและปรับปรุงที่ได้จากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และทฤษฎีการสะท้อนคิด ตามแนวคิด Experiential Learning ของ Kolb (1984) โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้หลักของแผนการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะการสอนของนักศึกษาครูสาขาวิชาพลศึกษา ผ่านการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง ร่วมกับการสะท้อนคิดสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติที่เชื่อมโยงการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการสะท้อนคิดของผู้เรียนซึ่งรูปแบบการสอนนี้ได้ผ่านการพิจารณาคุณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับกระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้น จากผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดผล ประเมินผล และด้านการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 3 คน ซึ่งได้ค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) เท่ากับ 1.00

แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุมการประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ 5 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ทักษะการจัดการเรียนรู้ ทักษะการออกแบบและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ ทักษะการบริหารจัดการชั้นเรียน และทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ผ่านการศึกษาทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จากนั้นจัดทำโครงสร้างของแบบประเมิน จำแนกเป็น 5 ด้าน จำนวน 20 ข้อ เพื่อให้สามารถประเมินทักษะได้ครอบคลุมกับทักษะที่ต้องการวัด หลังจากนั้นได้นำแบบประเมินให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ทำการตรวจสอบความเหมาะสม ความชัดเจนของถ้อยคำ และความครอบคลุมของเนื้อหาในแต่ละข้อคำถาม โดยนำค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวัดมาใช้ในการวิเคราะห์ ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่าข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ซึ่งอยู่ในระดับที่เหมาะสม หลังจากปรับปรุงแล้วนำแบบประเมินไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย จำนวน 32 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ด้วยสถิติ

สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.89 ซึ่งถือว่า อยู่ในระดับสูง แสดงว่าแบบประเมินทักษะมีความมั่นคงทางการวัดและสามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยได้อย่างเชื่อถือได้

แบบสอบถามความคิดเห็น ที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด มี 2 ส่วนประกอบด้วย ส่วนที่ 1 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ และส่วนที่ 2 ข้อคำถามปลายเปิด โดยแบบสอบถามผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ทำการตรวจสอบความเหมาะสม ความชัดเจนของถ้อยคำ และความครอบคลุมของเนื้อหาในแต่ละข้อคำถาม โดยนำคำตอบชี้ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวัดมาใช้ในการวิเคราะห์ ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่า ข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 หลังจากปรับปรุงแล้วนำแบบประเมินไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมายของการวิจัย จำนวน 32 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น ด้วยสถิติสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินทั้งฉบับ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.87

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด 2) แบบประเมินทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จำนวน 20 คน จำนวน 12 สัปดาห์ตามลำดับแผนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เนื้อหาด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ข้อความ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่เรียนรู้ โดยวิธีการจัดการเรียนการสอน

แบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะพบว่า ระดับทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.89 เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยลำดับที่ 1 ทักษะการออกแบบและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ มีค่าเฉลี่ย 4.98 ลำดับที่ 2 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ย 4.90 ลำดับที่ 3 ทักษะการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.89 ลำดับที่ 4 ทักษะการออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 4.88 และลำดับที่ 5 ทักษะการบริหารจัดการชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.85

2. ผลการสะท้อนความคิดเห็น ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่เรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิดในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะพบว่า ระดับความคิดเห็น ต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิดในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.88 เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยลำดับที่ 1 การสะท้อนคิดในแต่ละกิจกรรมมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นต้น มีค่าเฉลี่ย 4.95 ลำดับที่ 2 มี 4 รายการได้แก่ การเรียนรู้แบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด (CBL-Reflect) ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ทำให้กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและน่าสนใจ ได้พัฒนาทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา มีค่าเฉลี่ย 4.90 และลำดับ 3 มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา มีค่าเฉลี่ย 4.89

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่เรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิดในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่เรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการ

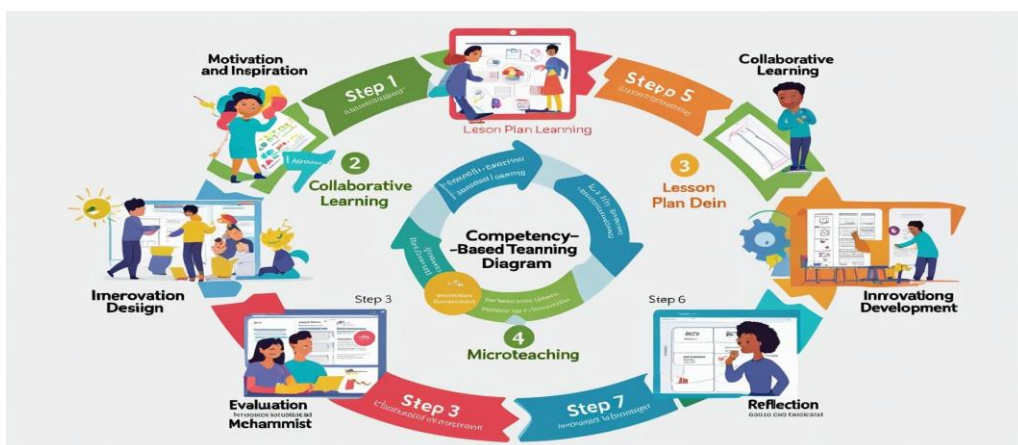
การสะท้อนคิด โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 แผน ที่มีกระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอนอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า วิธีการจัดการเรียนการสอนดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทั้ง 7 ขั้นตอน ได้แก่ การกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจ การเรียนรู้ร่วมกัน การออกแบบแผนการสอน การสอนจำลอง การพัฒนานวัตกรรม การสะท้อนคิด และการประเมินและปรับปรุง ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม ผักผ่อนกระบวนการคิด การปฏิบัติจริง และการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของแนวคิดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้ได้จริงในสถานการณ์จริง นอกจากนี้ ผลการสะท้อนความคิดเห็นของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Reflective Learning ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีการคิดทบทวนประสบการณ์ของตนเอง เพื่อพัฒนาและปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง นักศึกษาให้ความเห็นว่า การเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่เน้นการปฏิบัติจริง ควบคู่กับการสะท้อนคิด ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้จริงได้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Casey และ Quennerstedt (2024) ที่ชี้ให้เห็นว่าการฝึกการสะท้อนคิดอย่างเป็นระบบในบริบทของวิชาพลศึกษา ช่วยเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์และการเชื่อมโยงประสบการณ์ของผู้เรียนกับการพัฒนาทางวิชาชีพ ในขั้นตอนกระบวนการ “การเรียนรู้ร่วมกัน” ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในแผนการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยยังส่งผลต่อพัฒนาการทางความคิดของนักศึกษาอย่างเด่นชัด นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหา และสร้างองค์ความรู้ร่วมกับเพื่อนในรูปแบบทีม ซึ่งสะท้อนผลจากงานวิจัยของ Harvey และ Light (2020) ที่ศึกษาการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ในวิชาพลศึกษา พบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดเชิงวิพากษ์ การมีส่วนร่วม และการเป็นผู้นำที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อได้รับโอกาสให้เรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นในชั้นเรียน โดยผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนจำลอง (Micro Teaching) และการพัฒนานวัตกรรม ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะจริงภายใต้การกำกับดูแลและการสะท้อนผลอย่างมีระบบ ซึ่งตรงกับแนวทางของ Ovens และ Fletcher (2013) ที่เน้นว่า การสะท้อนคิดในวิชาพลศึกษาและการฝึกประสบการณ์สอนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาครูให้สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และตัดสินใจเชิงวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การที่นักศึกษาแสดงให้เห็นถึงการมีแนวโน้มพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยเฉพาะในการวางแผนการจัดกิจกรรม การเลือกใช้วิธีการสอนที่

เหมาะสม และการประเมินผลอย่างมีเป้าหมายสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Romar, Frisk และ Roure (2024) ที่พบว่า การบูรณาการมาตรฐานการศึกษาพลศึกษาระดับชาติเข้ากับการสะท้อนคิด ช่วยยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ

อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อสะท้อนความคิดเห็นของนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่เรียนรู้ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ จากผลการวิจัย พบว่า ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด (CBL-Reflect) ในรายวิชาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ อยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีและตอบรับในเชิงบวกต่อกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวในทุกด้าน โดยเฉพาะในด้านการสะท้อนคิดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งโดยการที่นักศึกษาให้ความสำคัญกับการสะท้อนคิดในแต่ละกิจกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ Ovens และ Fletcher (2013) ที่ชี้ให้เห็นว่า การฝึกสะท้อนคิดในหลักสูตรการผลิตครูเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความเข้าใจตนเองและวิชาชีพอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Casey และ Quennerstedt (2024) ซึ่งพบว่า การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดทบทวนตนเองในวิชาพลศึกษา ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้กับทักษะการเป็นครูในโลกจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นจากเทคนิคการวิเคราะห์ข้อความ (Text Mining) ยังพบว่า นักศึกษาใช้คำที่สะท้อนทัศนคติเชิงบวกต่อกระบวนการเรียนรู้ เช่น “ตื่นเต้น” “อยากรู้” “ร่วมมือ” “มั่นใจ” “คิดอย่างเป็นระบบ” และ “พัฒนา” ซึ่งแสดงถึงความร่วมมือ การมีประสบการณ์ตรง และการเกิดความหมายของการเรียนรู้ที่แท้จริงในขั้นตอน “การเรียนรู้ร่วมกัน” นักศึกษาเน้นย้ำถึงประโยชน์ของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำงานเป็นทีม และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Harvey และ Light (2020) ที่ศึกษาการเรียนรู้แบบร่วมมือในวิชาพลศึกษา และพบว่าผู้เรียนที่ได้มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ร่วมกับผู้อื่น มีพัฒนาการทางด้านทักษะทางสังคม ความคิดสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบสูงขึ้นอย่างชัดเจน อีกหนึ่งประเด็นที่นักศึกษาเห็นพ้องกัน คือ วิธีการเรียนรู้แบบ CBL-Reflect ช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ และการสะท้อนผลการปฏิบัติของตนเองอย่างมีเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Romar, Frisk และ Roure (2024) ที่ระบุว่าการฝึกฝนการสะท้อนคิดควบคู่กับการพัฒนาหลักสูตรทางกายภาพศึกษา จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ

นำทักษะที่ได้ไปใช้กับสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น กล่าวได้ว่า นักศึกษาสะท้อนว่า การจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิด ช่วยให้เกิดประสบการณ์ที่มีความหมาย สร้างความมั่นใจในการเป็นครูในอนาคต และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tsangaridou และ Matsouka (2023) ที่เน้นว่า การเรียนรู้ฐานสมรรถนะร่วมกับการประเมินแบบให้ข้อมูลย้อนกลับ จะช่วยส่งเสริมทักษะอ่อน (soft skills) และความสามารถเชิงวิชาชีพของนักศึกษาครูได้อย่างชัดเจน

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การออกแบบการเรียนการสอนในหลักสูตรครุศาสตร์ ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะร่วมกับการสะท้อนคิดไปประยุกต์ใช้ในวิชาอื่น ๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย และส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบให้กับนักศึกษาครูในหลากหลายสาขาวิชา

2. อาจารย์ผู้สอนในระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะในหลักสูตรการผลิตครู ควรจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เน้นการปฏิบัติจริงควบคู่กับการสะท้อนตนเอง เพื่อเตรียมความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพและสร้างกรอบคิดในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องในระยะยาว

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังสาขาวิชาอื่นในคณะครุศาสตร์ หรือมหาวิทยาลัยอื่นที่มีบริบทแตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบผลของการจัดการเรียนรู้แบบ CBL-Reflect ในมิติต่าง ๆ เช่น ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านผลสัมฤทธิ์ หรือด้านความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้
2. ควรศึกษาในระยะยาวแบบติดตามผล (Follow-up Study) เพื่อประเมินว่าทักษะและกรอบคิดที่นักศึกษาได้รับจากกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว สามารถนำไปใช้จริงในการฝึกสอนหรือการสอนในภาคสนามได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐชา กลั่นบุศย์. (2565). รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะวิชาการสอนวิทยาศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 10(5), 1871–1888.
- พรพรรณ พิศเพ็ง. (2565). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้กระบวนการสะท้อนคิดร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติในรายวิชาฝึกประสบการณ์. วารสารการศึกษาเชิงสร้างสรรค์, 17(4), 92–104.
- วาสนา กาญจนมยุร. (2566). การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และการเรียนรู้ด้วยตนเองในรายวิชาวิชาชีพครู. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 17(2), 179–193.
- อุไรวรรณ รัตนพันธ์. (2566). การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับการสะท้อนคิดเพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ. วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, 10(1), 134–148.
- Casey, A., & Quennerstedt, M. (2024). Exploring student reflection in physical education practice. *Sport, Education and Society*, 1–14. <https://doi.org/10.1080/17408989.2024.2438057>

- Harvey, S., & Light, R. (2020). Cooperative learning in physical education: A study of students' learning journey over 24 lessons. *Sport, Education and Society*, 26(4), 409–423. <https://doi.org/10.1080/17408989.2020.1761955>
- Ovens, A., & Fletcher, T. (2013). Reflective practice in physical education and physical education teacher education: A review of the literature since 1995. *Quest*, 65(2), 248–266. <https://doi.org/10.1080/00336297.2013.773530>
- Romar, J. E., Frisk, A., & Roure, C. (2024). Enhancing reflective pedagogies and critical thinking through the national physical education standards. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 1–3. <https://doi.org/10.1080/07303084.2024.2423741>
- Tsangaridou, N., & Matsouka, O. (2023). Competency-based learning and formative assessment feedback as precursors of college students' soft skills acquisition. *Teaching in Higher Education*, 28(7), 1425–1442. <https://doi.org/10.1080/03075079.2023.2217203>